بحثی پیرامون

طول عمر امام غائب

دایره انتشارات دارالتبلیغ اسلامی - قم

شماره ۶

از مسائل اسلامی

بحثی پیرامون

طول عمر امام غائب (عج)

دایره انتشارات دارالتبلیغ اسلامی قم

راز طول عمر امام غائب

چگونه ممکن‌است ، انسانی بیش ازهزار سال عمر کند در صورتیکه هرگزانسان عمری باین درازی نمی‌کند ؟ !

طبق‌اعتقادشیعه ، امام غائب (عج) نزدیك بیازده قرن ونیم عمر کرده وهنوزهم زنده‌است وبعدازاین هم چه مدتی‌عمرخواهد کرد جزخداوندکسی نمی‌داند .

چون‌این جریان برخلاف نظام عادی طبیعت است از دیر زمان‌مورد بحث وگفتگوقرارگرفته است خصوصاً در عصرما که آنرا عصر«شدت وسرعت» نامیده‌اند اینگونه مسائل طوری‌مطرح می‌شود که در گذشته باین شدت و وسعت نبوده است . در هر مجلسی‌که ازامام غائب سخن بمیان می‌آید سؤالاتی‌هم در همین زمینه تکرارمی‌گردد .

خلاصه این، یکی از مهمترین اشکالاتی است که بمذهب شیعه متوجه است ولذا نگارنده می‌کوشد تا پاسخ قانع‌کننده این اشکال را دراختیار خوانندگان محترم قراردهد .

این جهان نظامی دارد :

درپاسخ این سؤال نخست بایدبیك نکته توجه نمود. انسان درمحیط زندگی خودبیك سلسله از امورعادت نموده است واگر واقعه‌ای برخلاف آنچه عادت کرده ، بشنودبسیاربعید وبلکه غیر ممکن می‌شمارد . مثلا : ما سبزشدن وباردارشدن درخت میوه را درمحیط زندگی خود این چنین دیده‌ایم : فصل بهارکه برسد هوا ملائم می‌شود کم کم شاخه های بی برك درختان شکوفه و گل وبرك درمی آورند وپابپای گرمی هوا پیش میروند همینکه فصل تابستان فرا رسیدمیوه های رسیده برشاخها ظاهر می‌شوند. باین وضع ما عادت کرده و خو گرفته‌ایم ولی ناگفته پیداست چنانکه از روز اول غیرازاین وضع رادیده بودیم مسلماً بهمان عادت می کردیم وهیچ جای تعجب هم نبود.

همچنین ماچنین مشاهده کرده‌ایم افرادبشرکه ازمادرمتولد می‌شوندچندین سال (تقریباً ۱۵ سال) دوران کودکی خود را می گذرانندوبعد بدوران جوانی قدم میگذارندومدتی هم (۱۵ ـ ۴۰) معمولادرسن جوانی هستند وسپس مراحل پیری وناتوانی را می گذرانند بالاخره بعد ازسپری گشتن دوران پیری (۴۰ ـ

٪۷۰) می‌میرند، انسان‌چون ازروزاول این‌طور دیده است‌با این وضع‌عادت کرده است‌ولذا همینکه می‌شنود انسانی هزار واندی سال عمر کرده، تعجب‌می‌کند.

البته اگر ازاول بغیراین عادت میکردیم باین معنی که میدیدیم افرادبشر بیش‌ازاین‌عمرمی‌کنندبآن خومی‌گرفتیم.

بالاخره ، رسیدگی بشرائط و اوضاع زندگی مارا بیك اشتباه فکری‌دچار کرده‌است وهرچیزیکه برخلاف عادت و خو- گرفته های ماست بعید می‌شماریم و آنچه بآن انس گرفته ایم حقیقت‌پنداشته وآنرا برنوامیس‌وحقایق‌کلی جهان آفرینش غلبه میدهیم وکارگاه عظیم وحیرت‌انگیزجهان خلقت را مسخرفکر محدودخودمی‌کنیم .

فلاسفه میگویند : از آنجاکه کارهای طبیعت مانند امور ریاضی‌تحت‌ضبط نیست، ازبس‌طبیعت مشتمل‌برغرائب ونوادراست وازبس‌کارهای غیرعادی‌دیده می‌شود ولذا بایدهرچیزیکه انسان ازغرائب وعجائب می‌شنوداگردلیل علمی‌وقطعی برمحال بودن‌آن نباشد؛ نبایدآنرا انکارکند ، دراینجا بایدسؤال کرد که کدام دلیل‌عقلی وعملی‌داریم براینکه عمری باین درازی محال و غیر ممکن‌است ؟ !

آیا تاحال‌هیچ کتابی‌دیده‌ایدکه میزان‌عمرانسان را تعیین کند ؟ کدام دانشمند وفیلسوف میزان عمرها راتعیین کرده‌است؟

اساساً در کدام نظامنامه عمر بشر تحت ضبط در آمده است ؟ و کدام لیستی دراین‌باره امضاء شده است که قوای طبیعی انسان همان است که درزیر نظرما گذاشته شده‌است ؟ بالاخره از نظر علمی این‌چه ایرادی است و کدام دانشمند عمر طولانی‌را محال دانسته است ؟

فقط انسان می‌تواند بگوید که این امر قدری بعیدست باصطلاح چون برخلاف جریان‌عادی است‌عادتاً بعید است انسانی به این‌اندازه عمر کند. والبته عمری‌باین درازی‌درزمان ما قابل استبعاد می‌باشد ، ولی‌چیزیکه هست هیچکس نمی‌تواند بگوید محال است .

« . کسی باخباریکه در خصوص امام غائب از پیغمبر اکرم (ص) وسائرائمه اهل‌بیت (ع) وارد شده » مراجعه نماید خواهددید نوع زندگی امام غائب رابطریق خرق عادت معرفی می‌کنند .

والبته خرق عادت غیراز محال‌است و از راه علم هرگز نمی‌توان خرق‌عادت رانفی‌کرد» (۱)

بدین‌جهت اعتراض پیروان ادیان دیگر مانند کلیمیها و مسیحیها وسایرفرق‌اسلامی‌دراین باره به‌شیعه ها بسیارشگفت ـ آوراست‌چه‌اینکه بموجب‌کتابهای آسمانی‌خودشان، خرق عادت

(۱) شیعه دراسلام ص ۱۵۱ ـ ۱۵۲

ومعجزات رادرباره پیامبران خداوند پذیرفته‌اند و آنان ازاین قبیل مسائل هر جوابی بدهند شیعه نیز همان جواب‌را در اینجا میدهد .

ممکن‌است‌کسی‌ایرادکند: هرچندقدرت مامحدود است و این‌کارهم امکان‌داردولی این‌چه اصراری‌است‌که هر چه ممکن باشدباید بآن‌معتقد بودزیرا این‌جهان‌روی‌یك سلسله علت‌ومعلول تنظیم شده است باصطلاح این‌جهان یك‌نظم مخصوصی‌داردبایدبآن معتقدبود ولی‌چیزیکه بیرون‌ازنظام عادی‌طبیعت است‌اگر اعتقاد کنیم درآن‌صورت نظم کلی بهم می‌ریزد هرج ومرج و بی‌نظمی جهان‌را فرا میگیرد .

درپاسخ این ایراد باید گفت : تنها قدرت الهی وامکان چیزی‌منشاء وجودآن‌نیست یعنی‌این‌طورنیست‌بمجرداینکه چیزی امکان وقوع داشته باشدبایدبآن اعتقادکرد واین جهان اسباب ومسبباتی‌هم داردولی‌ما نباید‌تصور‌کنیم علل‌ومعلول‌جهان‌همانهائی است‌که ما آنهارا می‌شناسیم و فکر ما باآنها عادت کرده است مسلماً حقایق ونوامیس این جهان منحصر بهمین کشفیات علمی امروزی‌نیست وغیرازاینها اسرار و رموز بیشماری است‌که هنوز بشرآنهارا نشناخته است .

«هرگز نمی‌توان‌اثبات‌کردکه‌اسباب‌وعواملی که درجهان»
« کارمی‌کنند تنها همانهائی هستند که ما آنها رادیده‌ایم و»

«می‌شناسیم‌ودیگر اسبابی که ما از آنها خبر نداریم ، یاآثار و»
« اعمال آنها را ندیده‌ایم ، یا نفهمیده‌ایم ، وجودندارد. از این»
«روممکن است که‌درفردی یا افرادی از بشر اسباب و عواملی»
«بوجود آید که‌عمری بسیارطولانی هزاریا چند هزارساله برای»
«ایشان‌تأمین نماید وازاین‌جاست‌که جهان‌پزشکی تاکنون از »
«پیدا کردن‌راهی برای‌عمرهای‌بسیارطولانی نومید ومایوس‌نشده
است» (۱)

آری‌اگر بشر بتمام حقایق ورموز جهان‌هستی‌واقف میشدو
مقیاسی‌هم برای‌سنجش قوه حیاتی انسان از حقایق اتخاذ میکرد
درآن صورت مقیاس،مقیاس کاملی‌بود و بوسیله آن‌می‌توانستیم‌طول
حیات‌انسانرا اندازه بگیریم وتحت‌ضبط کلی‌درآوریم .

ولی ازآنجائیکه مقیاس‌سنجش عمرها از فکر ومأنوسات
ماتوایدشده است مسلماً نمی‌تواند در مقام سنجش مقیاس سلب و
ایجاب کلی قراربگیرد .

نظام کلی این‌جهان‌درك نشده است :

نظرماهمیشه به نظام عادی‌طبیعت‌است‌وبا آن‌انس گرفته‌ایم
ولی‌هنوز نظم کلی‌این جهان باعظمت راچنان درك نکرده‌ایم که
بتوانیم درکلیه امورفهم خود را مقیاس‌قراردهیم‌وهرچیزی که‌از
احاطه علم مابیرون‌است‌آنرا نفی‌نموده وهرچه درخورفهم ماست

(۱) شیعه در اسلام : علامه طباطبائی ص ۱۵۲

آنرا اثبات کنیم .

بدنیست‌این مطلب‌را در ضمن یك مثال ساده بیان کنیم :
مثلاشما گندم راملاحظه کنیدوآن درانبار بیش از یکی دو سال باقی‌نمی‌ماند ازبازار گندم فروشان سؤال کنیدآیاطبیعت گندم چقدر اجازه بقامیدهد ؟ درجواب خواهندگفت : اگر درجای مرطوب نگهدارند بیش‌ازشش ماه عمر نمی‌کند ولی چنانکه در جای‌خشك نگهداری شود از یکسال الی دو سال عمر می‌کند . می‌گویند این طبیعت گندم است .

اگربخواهیم همین‌گندم را درسنبل‌نگه داری بکنیم بیش ازهفتاد وهشتاد سال‌عمر می‌کند وحتی امکان دارد بیش از این باقی‌بماند ، چنانکه درکاوشهای باستانی، حفاریهائیکه در مصر باستان بعمل آمده درمقبره فرعون مصر ، گندمهائی در سنبل ازاهرام مصربدست آوردند ودرشك‌بودند که آیاقوۀ نمودر آنها باقی‌است یانه ؟ آنها رابرای امتحان‌کاشتندکاملا سبز وبارور شد وبثمررسید !

حساب‌کنید که آیا چندسال بر آنها گذشته ؟ دست کم چهارهزارسال، البته اینها از جنس‌همان گندمهائی است که در انبارگندم بیش‌ازیکی‌دوسال عمرنمی‌کند .

ولی‌ازآنجائیکه سروکارمردم باگندم انباری است اگر ازکسی‌سؤال‌کنند گندم چه مدت‌می‌تواند قوه نموخود را حفظ

کند، مقیاسی که برای سنجش قوه حیاتی گندم بدست میدهد دو سال است .

ولیکن مامی‌بینیم اگر همان گندم را در خوشه نگهداری کنندبقدری عمر گندم زیادترمی‌شودکه انسان ازشنیدن‌آن تعجب می‌کند ! !

حال بایددید گندمی که عمرطبیعی‌آن در نزد مابیش ازدو سال نیست‌چه طورمی‌شود در شرائط دیگر عمرآن به چهار هزار سال می‌رسد ؟ !

فکر کنید اگرعمردوساله گندم درشرائط دیگر به چهار هزارسال برسدچه مانعی‌دارد عمرطبیعی انسان (۷۰ـ۸۰ سال) را یکواحد فرض کرده و دو هزار برابرش کنیم تا مطابق عمر گندمهائی باشد که‌ازاهرام مصر بدست آمده است این‌همان‌است که تعجب وشگفت‌انسان را برمی‌انگیزد !

پس بنابراین ازنظر علمی وامکان واقعی هیچ بعید نیست انسانی دریك شرائط دیگر بیش ازهزارسال زنده بماند .

تحقیقات جهان‌پزشگی درباره طول عمر :

ازنظرعلم طب نیزعمرانسان محدودبه هفتاد و هشتاد سال نیست وبلکه تمام اعضاء بدن‌انسان‌جدا جدا برای‌یك عمرطولانی ساخته شده است. یکی ازدانشمندان در مقام مقایسه عمر انسان با سایر موجودات، مطالعات فراوان کرده بالاخره ثابت کرد

بدن آدمی برای آن‌ساخته شده که هزاران سال‌عمر کند»(۱) یکی‌از پزشکان می گوید : برای‌مدت زندگانی انسان ، حدیکه تجاوز از آن محال‌باشد معین‌نشده است » (۲) یکی دیگر می گوید : «اگرمی‌توانستیم نیم پائین‌روده هارا ازتفاله برازپاك نگهداریم نگذاریم بدن‌از آن‌ناحیه مسموم شود مرگرا جواب می گفتیم . و بعض‌دیگراین ادعارا دربارهٔ جهازات دیگر کرده‌اند» (۳)

بعضی‌ازدانشمندان می گویند : « تمام اعضاء رئیسه جسم حیوان . استعداد زندگی غیر محدودی دارد چنانکه عوارض و حوادثی‌پیش آمدنکند برای انسان امکان داردکه هزاران‌سال عمر کند» (۴)

چنانکه « ریمند ویرل » استاد دانشگاه «جونس هبانس» می گوید : اعضاء رئیسه جسم انسان‌استعداد وقابلیت‌خلود ودوام را داردواین موضوع با آزمایشها اثبات شده است» (۵)

بالاخره نهایت چیزیکه تا کنون ثابت شده است : علت مرگ‌فرا رسیدن‌عمرطبیعی (۷۰–۸۰) سال نیست‌بلکه علت‌اصلی، امراض‌وعوارضی است که بیکی ازاعضاء عارض شده در نتیجه آن

---

(۱) اولین دانشگاه و آخرین پیامبر ج ۲ ص ۲۲۰

(۲) مصلح جهانی‌ص ۶۷.

(۳) و (۴) مقدمه نوید اسلام.

(۵) مجله المقتطف سال ۹۵ شماره۳.

عضو را از انجام کار باز میدارد و بواسطه ارتباط و اتصالیکه بین اعضاء برقرار است، ازمرك آن عضو، مرك سایر اعضاء نیز فرا می‌رسد.

پس هنگامی که نیروی دانش توانست جلوی عوارض را بگیرد یا ازتأثیر آنها مانع شود دیگر برای عمر هزار ساله انسان مانعی باقی نمی‌ماند.

پیری خودیکنوع بیماری است :

فرضاً اگر دانش بشری روزی بتواند جلو امراض و عوارض را بگیرد ولی با پیری چه می‌توان کرد ؟

جلو پیری را چگونه می‌توان گرفت ؟ پیری خود یك امر طبیعی است که در وقت معین بسراغ انسان می‌آید و انسانرا از کار می‌اندازد.

پیری را بطور کلی می‌توان یکنوع بیماری دانست که اخیراً مطالعه درباره عوارض مربوط به پیری اعضاء بدن آدمی، مورد توجه دانشمندان قـــرار گرفته است. دانشمند آمریکائی (دوی لی . والفورد) استاد آسیب شناسی دانشگاه کالیفرنیا، می گوید : پیری یك نوع بیماری مزمن وطولانی ناشی از نقل مکان سلولهاست» (۱)

آنچه راهم اکنون متخصصین این رشته بدان معتقد ندا ینست: که مراحل گوناگون پیری تابع قوانین وابسته به دگرگونیهای

(۱) مجله مرزهای ایران وآمریکا شماره ۱۰ ص ۱۴

فیزیولژیکی ازقبیل تغییردرتوانائی ترشحات غددی است و بهیچوجه جنبه نابودی و نیستی گرائی اجباری ندارد .

یکی ازدانشمندان بزرك غرب « مچنیکوب » عقیده داشت که : سمومات حاصله از تخمیر میکروبهای روده و یبوست ممکن است باعث پیری شوند و اگر بتوان آنهارا ازبین برد برطول عمر اضافه خواهدشد» (۱)

وحتی ازنظرعلمی این مرض قابل جلو گیری است : « با همت کارشناسان و متخصصان زبده ، اینکار محتملا عملی است (درزمان نامعلومی ازآینده) وبیماری پیری بطورقطع قابل علاج خواهدشد . بایداعتراف کرد که بتوان درفواصل زمان معینی آنرا برای تعمیروسرویس پیاده وسوارکرد واین وضع همچنان تا ابد ادامه خواهدداشت . تاروزی که بشر برمرك غلبه کند و باعمر طولانی وبسیاری بدست آورد. » (۲)

ویکی ازپزشکان کشور خودمان در این باره می نویسد : «حال اگر بشر پس ازکشف علت اصلی پیر شدن درصدد رفع ودفع آن برآید یاماده پیرکننده ای که ایجادشده باعناصرداروئی خنثی نماید ، آیاقبول است که عمرمتوسط را زیادتر کرده و پیروزی بزرگی بدست آورده است ؟ تلاش بشر دراین راه نشان دهندهٔ

(۱) دادگسترجهان ص ۲۲۴

(۲) مجله دانشمند شماره ۴ سال ۴۷ ص ۵۰۴

چنین واقعیتی است که در نهادش این احساس درغلیان می‌باشد که می تواندعمرخودرا بهزارسال وبیشتربرساند» (۱)

امروز بشردراین‌فکراست که بکرات‌دوردست آسمانی که احتمالاصدها ویاهزارها سال‌وقت می‌خواهد، سفر کندوچون‌عمر کوتاه انسان‌با این‌نوع مسافرتهای طولانی وفق نمیدهد در این صددبرآمده‌اند که برای رسیدن بکرات آسمانی اول باید عمر انسان‌را زیادتر کرد ولذا امروز در دانشگاههای مهم دنیاکرسی دوعلم جدید «ژریاتری» و «جرو نتولژی» بهمین منظور مشغول فعالیت است ودانشمندان پیش‌بینی‌می‌کنند روزی‌خواهدرسید که بشرهم عمرخودرا بهزاران سال می‌رساند وهم بکرات دور دست آسمانی‌سفر می کند.

چندی‌قبل دریکی از مجلات علمی این مطلب جلب توجه میکرد :

« زندگانی جاویدان در طول تاریخ همواره از رؤیاهای طلائی‌ودیرینهٔ انسان بوده اما اکنون این‌رؤیا به حقیقت پیوسته است‌واین امرمدیون پیشرفتهای شگفت‌انگیزعلم نوینی است که کربونیك (Kıbvnik) نام دارد » (۲)

بدین‌ترتیب، عمرانسان ازنظرعلمی حدثابت ومعینی ندارد

(۱) اولین‌دانشگاه‌وآخرین‌پیامبر ج ۲ ص ۲۰۶

(۲) مجله دانشمند بهمن ماه ۴۷ ص ۴

و بلکه انسان قابلیت آنرا داردکه هزاران‌سال عمر کند وهرگز زنده‌ماندن انسان برای‌سالیان دراز تعجب آور نیست .

ازاین‌جهت جهان‌پزشکی درآینده عمرمتوسط بیشتری را پیش‌بینی نموده وبلکه قطعی‌دانسته است .

روی‌این اصل‌طول عمر امام زمان (ع) از نظر تحقیقات علمی ، علاوه‌براینکه‌هیچ‌استبعادی‌نداردبلکه ازیك واقعیت علمی پرده برداری‌کرده وآنرابه اثبات رسانده است .

منجمدساختن بدن‌انسان بخاطر عمرطولانی :

دانشمندان تلاش می‌کنند که با منجمد نگاهداشتن بدن انسانی ونیمه جان ساختن آن شانس زندگی طولانی را برای قرنهای‌آینده بیشترسازند .

اخیراً باین‌نتیجه رسیده‌اندکه مرك‌نیزیك‌حادثه غیر قابل اجتناب‌نیست، حتی‌مرك رانیزمی‌شود یك‌بیماری دانست و حتماً لزومی‌نداردکه این‌بیماری کشنده باشدالبته منظور ازاین مرك طبیعی است‌زیرا دراین صورت جسم انسان (از جمله مغز) در حدود ۹۹ درصدزنده است و فقط تعداد کمی از سلولها از بین رفته‌اند . بقول‌یکی ازمجلات علمی : اگراین بیمار را بعوض اینکه مطابق‌آئین مرسوم بدست‌متصدی‌کفن ودفن بدهیم او را بدست پزشك متخصص‌که به روشهای «کربونیك» آشنائی کافی داردبسپاریم (البته این‌کاربایدبه سرعت‌انجام شود) پزشك اورا

بکمك روشهای خاص که آسیبی به اندامهای بیمار نمی‌رساند منجمد ساخته واورا دروضع (نه زیاد مرده) و برای مدت نامعینی در کپسولی که نام آنرا کپسول آخرت می گذاریم حفظ می کنند باین امید که درآینده او را بزندگی دو باره باز گرداند.» (۱)

البته این علمی است که درآینده وضع کلی جهان را تغییر خواهد دادو بزندگی رنك دیگری خواهد بخشید. همانطوریکه پرفسور «لاورنس جبسون» متخصص این فن گفته است: «این برنامه، ژرفترین انقلابی است که در تاریخ انسانی صورت می گیرد.» (۲)

عمر هر موجود زنده تابع شرائط خاص زندگی است:

همانطوریکه گفته شد، طبق نظریه زیست شناسان: مدت طبیعی عمر هر موجود زنده از نظر علمی حد معین وثابتی ندارد که اگر بآن حد برسد مرك آن حتمی باشد باین معنی این چنین نیست که هر فرد بامقدار معینی از انرژی بدنیا می آید مثل ساعتیکه کوك شده باشد، این انرژی تا کاملا بمصرف نرسیده به حیات خود ادامه میدهدولی همینکه ماده حیاتی خاتمه یافت مثل ساعت که کوکش تمام بشود، دیگر از حیات باز می‌ماند. بلکه عمر هرموجودزنده تابع شرائط زندگی است وبا تغییر شرائط میزان عمرها نیزکم وزیاد می‌شود.

چنانکه بعضی ازدانشمندان موفق شده‌اند عمریکنوع حشره

۱ - ۲ - مجله دانشمندسال ۴۷ شماره ۴ ص ۵-۶

میوه را نهصد برابر عمر طبیعی افراد آن‌نوع گردانند . این موفقیت دراثر آن بوده که آن‌حیوان را از سموم دشمنان حفظ نموده ومحیط مناسبی برایش فراهم ساخته‌اند . (۱)

همچنین «دکترجرج کلبیر» استاد دانشگاه «هال» زیست شناس، روی گیاهی که «ساپرو لینامگسنا» نامیده می‌شود آزمایش کرده و گیاه مزبورکه معمولا بیش از ۲ هفته عمر نمی‌کند آنرا پرورش‌داده تاعمر آن‌را شش‌سال کرده وبا این‌تناسب ممکن‌است عمر آدمی بده‌هزارونهصد وبیست‌سال برسد» (۲)

دکتر« کاس کارل » جراح معروف آمریکا ؛ عضوی از حیوانی را قطع نموده وآنرا سالهای بیشتر ازآن اندازه‌ای‌که خود آن حیوان عاداً زنده می‌ماند زنده نگاه داشته است و همچنین آزمایش را دربارهٔ جسم ازقبیل. عضلات، قلب، پوست، وکلیتین انجام داده وباین نتیجه رسیده است‌که اعضای مذکور زنده می‌مانند ونموهم میکنند» (۳)

پس‌بنابراین‌عمر هرموجود زنده بسته‌به‌شرائط وخصوصیات زندگی است وبا تغییرشرائط عمرها نیز تغییرمی‌یابد .

بدن‌انسان درمقابل بیماریها ، حوادث ، گرما و سرمای

---

(۱) مجله الهلال سال۳۸ شمارهٔ۵ .

(۲) الهلال شماره۹ سال۲۳ـ

(۳) مجله: الی‌قنطف سال ۵۹ شماره۳

شدید، تغذیه نامتناسب وسایرخطرات محیط آسیب پذیرمی گردد احتمال مرك درهرلحظه نزدیکتر می‌شود بالاخره تصادم عوامل خارجی با جسم انسان ، فکرزیاد ، ناراحتیهای عصبی و . . از طول‌عمرمی کاهند ومرك انسانرا نزدیکتر می کنند .

روی‌این حساب، اگر بشرروزی بتواند به عوامل وعوارضی که سبب کوتاهی عمرانسان می گردد چیره شود و بدن انسان را ازهرگونه تصادم وحوادث بیمه کند درآن صورت بشر می‌تواند هزاران سال‌عمر کند .

چنانکه نخستین هدف « جرو نتولوژی» اینست که تمام عواملی‌راکه سبب می‌شوندانسانی‌که برلبه پرتگاه راه میرود با گذشت‌زمان دچارلغزش گردد ، کشف وارزیابی نماید، تاکنون هم تعداد زیادی‌ازاین عوامل‌شناخته شده است . فی‌المثل :

وراثت (ژنتیك) درطول عمرنقش قطعی دارد . بطوریکه بتجربه دیده‌شده است‌کسانیکه والدین آنهاعمرطولانی کرده‌اند عمرشان درازتر ازکسانی است که زندگانی والدینشان کوتاه بوده است .

وهمچنین درعلم زیست‌شناسی ثابت شده است‌که در میان تمام حیوانات نسبت‌وزن‌مغز به وزن‌بدن طول عمررا تعیین‌می کند. واینکه عمرانسان ازتمام پستانداران طولانی تراست علت‌آن ، اندازه‌وپیچیدگی مغزاوست‌وحتی فعالیت وکوشش درکار بویژه

فعالیتهای روحی‌دردرازی عمر مقام مهمی دارند یعنی برطول عمرانسان‌می‌افزایند.

گذشته ازاینها باعتراف‌دانشمندان، هم اکنون اصولی در دست میباشد که‌رعایت آنها برطول‌عمرمیافزایدو بعضی‌از کارشناسان غذائی‌معتقدند که: منحصراً بوسیله بهداشت‌غذائی‌می‌توان‌زندگی‌را به بیش‌ازصدها سال‌رسانیدماازآنچه می‌خوریم‌ساخته شده‌ایم»(۱)

پس‌بنابراین شرائط و خصوصیات جسمی وروحی هرورد ازافراد بشرتعیین کنندهٔ میزان عمراوست .

خلاصه ، داشتن‌عمر بسیاردرازازنظرعلم هیچگونه اشکالی ندارد .

هیچ استبعادندارد برای‌یکنفرتمام شرائط و خصوصیات جسمی و روحی و اوضاع زندگی طوری فراهم شود که بتواند هزاران‌سال‌عمرکندولذامسئله‌طول‌عمرامام‌زمان (ع) یك‌موضوع روشن‌وحل شده است .

کریمی کاین جهان پاینده دارد
تواند حجتی را زنده دارد

طول‌عمرامام زمان ،ازیك واقعیت علمی‌پرده برداشته است

بنابرآنچه گذشت. طول‌عمرامام زمان‌مخالف علم وعقل‌نیست و بلکه اینگونه مطالب‌پیدایش بعضی‌ازاکتشافات ودانشهای جدید

(۱) سالنامه شهرت سال ۴۲ ص ۲۸۹

را پیشگوئی کرده وازموقعیت آنها خبر داده است باین معنی این عقیده خود نشان دهنده این حقیقت است که بشر پس از پایان پژوهشهای علمی بالاخره خواهد توانست عمر بسیار طولانی بدست آورد .

و حتی روایاتیکه در باره حضرت ولی‌عصر (عج) ازائمه معصومین وارد شده شامل نکات بسیار جالبی است که از نظر کارشناسان ومتخصصان علم «جرونتولژی» نیز قابل توجه می باشد .

درروایتی که ازامام حسن مجتبی(ع) نقل شده است فرمود: یطیل الله عمره فی غیبته ، ثم یظهره بقدرته فی صورة شاب دون اربعین سنه ذلك لیعلم ان الله علی کل شیء قدیر» (۱)

خداوند عمر اورا دردوران غیبتش طولانی گرداند وپس از آن، بقدرت خود اورا بصورت جوانی که کمتر ازچهل سال دارد ظاهر می‌سازد تابدانند خداوند بهرچیز قادر وتواناست»

ازاین قبیل اخبار واحادیث بسیاراست که آنحضرت با اینکه دوران غیبتش بسیارطولانی خواهدبود ولی بصورت مردیکه کمتر ازچهل سال داردظهورمی کند واین نوع روایات، خبرشگفت انگیز وپیشگوئی ازاعجاز آمیزپیشوایان اسلام است که در آینده بشر می‌تواندپیری را بتأخیر اندازد ودوران جوانی را طولانی سازد.

چنانکه ازطریق تکنیك و روشهای نوین علم « بیولوژی» نیز این مطلب پیشگوئی شده است . بالاخره علوم ژریاتری و

---

(۱) اعلام اعلام الوری با اعلام الهدی ص ۴۰۱

جرونتولژی در آینده موفقیت شایانی را بدست خواهند آورد گویاکه از۱۴ قرن‌قبل خبرمسرت‌انگیز پیروزی آنها را اسلام داده است .

مهدی(عج) در احادیث

تعدادبشاراتیکه ازپیشوایان دین‌در باره حضرت‌بقیت الله واردشده بیش‌ازآنست‌که دراین مختصرذکرشود وطبق آماریکه بعضی از نویسندگان فراهم کرده‌اند تعداد احادیث « مهدی » بیش‌از ۱۸۰۰ حدیث می‌باشد . (۱) وحدیث‌المهدی من‌ولدی از کلمات جامع نبی اکرم ، و یکی از روایات قطعیة الصدور می‌باشد .

جالب توجه اینکه احادیث صریحی مربوط به «مهدی» در بیشتر کتب معروف اهل تسنن حتی درمیان صحاح سته دیده می‌شود وعده زیادی از بزرگان اهل سنت اعتراف کرده‌اند که احادیث مشهوریا ازاحادیث متواتره است . (۲)

برای‌تکمیل بحث‌نمونه هائی ازاین احادیث را در اینجا

(۱) رجوع شودبه کتاب « منتخب الاثر» در این کتاب فهرست‌جامعی ازاحادیث مهدی‌نقل‌شده وطبق‌آن،احادیث مز بور تقریباً به ۱۸۸۲عددبالغ است.

(۲) التاج ج ۵ ص ۳۱۰ ـ نورالابصار صفحه ۱۵۷ صواعق : امن حجرعسقلانی ص ۹۹

می‌آوریم :

۱ـ پیغمبر اکرم (ص) فرمود : «لن تنقضی الایام و اللیالی حتی یبعث الله رجلا من اهل بیتی یواطی اسمه اسمی یملاها عدلا و قسطاً کما ملئت ظلما وجوراً» (۱)

«روزها وشبها پایان نمی‌رسند تا اینکه خداوندمردی را ازاهل بیت من که هم نام من است ، برمی‌انگیزد زمین را پر از عدل ودادمی‌کند بعدازآنکه ظلم وستم پرشده باشد»

۲ ـ مرحوم مفید در «ارشاد» چنین نقل میکند، «قال(ص) لولم یبق من الدنیا الایوم واحدلطول الله ذلك الیوم حتی یبعث فیه رجلامن ولدی یواطی اسمه اسمی یملاها عدلا وقسطاً کماملئت ظلماً وجوراً» (۲) هرگاه به پایان دنیا فقط یك روز بماند خداوند این روزرا بقدری طولانی می‌کند تا اینکه دراین روزمردیکه از فرزندان من بوده و نامش هم ازنام من است، بر می‌انگیزد زمین را ازعدل ودادپرمی‌کند بعدازآنکه ازظلم و ستم پرشده باشد ، واین مضمون راعده زیادی ازائمه حدیث ازخاصه وعامه در کتب خودنقل کرده‌اند .

۳ ـ ابوداود درصحیح خود ازابوسعید حذری نقل میکند: «قال رسول الله(ص) المهدی منی احلبی الحلجبهه اقنی الانف یملا

---

(۱) کتاب ارشاد ـ مرحوم مفید ص ۳۲۶ ـ بحار ج ۵۲ ص ۲۴۰

(۲) ارشاد ، مفید ص ۳۲۶

الارض‌قسطاً وعدلا کما ملئت جوراً وظلما یملك سبع‌سنین»(۱)
دراین حدیث وامثال‌آن موضوع قیام مهدی چنان قاطع وجدی
وصریح بیان شده‌که حتی مشخصات سیمای اونیز تعیین گردیده
است . اجلی الجبهه بکس‌گویند‌که پیشانی اوبلند ودو طرف‌آن
در میان‌موهای سرش پیش رفته باشد . واقنی الانف هم کسیکه
وسط بینی اوکمی‌بر‌آمدگی دارد .

۴ ـ حضرت‌امام باقر ع) فرمود : اذا قام قائمنا وضع
یده علی‌رؤس العباد فجمع بها عقولهم وکملت به احلامهم» وقتی
قائم ما قیام کند ، دست خودرا بر سربندگان می‌نهد وعقول و
افکارپراکنده آنان‌راجمع میکند واندیشه آنها را بحد کمال
می‌رساند» (۲) آری در نتیجه رهبری حضرت قائم (عج) سطح
عقول وافکارمردم بالامیرود ومردم درسایه تعلیم و تربیت چنین
رهبری‌عظیم تکامل‌عقلی وعلمی پیدا میکنند .

۵ ـ عیاشی از اسناد خود از عمران بن‌میثم از عبایه نقل
می‌کند‌که حضرت‌امیرمؤمنان (ع) آیه : هوالذی ارسل رسوله
بالهدی ودین‌الحق‌لیظهره علی‌الدین کله ..» راقرائت فرمود
وسپس ازیاران خودسؤال‌کرد : اظهرذلك ؟ قالوا : نعم ـ آیا
این وعده عملی‌شده است که دین مبین اسلام بتمام ادیان غلبه

(۱) صحیح ابوداوذ ج ۲
(۲) بحارالانوار ج ۶۲ چاپ‌جدید ص ۳۱۷

میکند، عرض کردند : آری

حضرت فرمود : کلا ! فوالذی نفسی بیده حتی لایبقی قریه الاوینادی فیها بشهاده آن لااله الاالله بکره و عشیا : نه قسم بخدائی که جان من در دست اوست حقیقت این ظاهر نمی‌شود مگر زمانی که هیچ قریه‌ای در زمین نماند مگر اینکه صبح وشام بانك لااله الاالله درآن بگوش برسد (۱) البته این غلبه درزمان خود رسول اکرم نیز عملی گردید ولی پیروزی کامل اسلام بر تمام ادیان وقتی است که قائم آل محمد (ص) ظهور کند آری در حکومت حضرت قائم درسرتاسر گیتی پرچم توحید و خداشناسی باهتزاز درمی‌آید ودرسایه رهبری آن پیشوای بزرك دنیا بکانون صلح وصفا مبدل می گردد .

درانتظار آن روز !

---

(۱) نقل از مجمع البیان سوره صف آیه ۹ ولی در تفسیر این آیه مفسرین احتمالات دیگری هم داده‌اند که بجهت اختصار از ذکر آنها صرف نظر گردید .